

Република Србија
Тужилаштво за ратне злочине

ЗАВРШНА РЕЧ ТУЖИЛАШТВА ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ У ПРЕДМЕТУ
"ШКОРПИОНИ - АЛЕКСАНДАР МЕДИЋ"

28. јануар 2009.

Поштовани суде,

Тужилаштво за ратне злочине у потпуности остаје при прецизираној оптужници, јер сматра, да је у току доказног поступка несумњиво утврђено, да је оптужени извршио кривично дело ратног злочина против цивилног становништва помагањем из чл.142. ст.1. КЗЈ у вези чл.24. КЗЈ, које му се ставља на терет, за које је и кривично одговоран.

Према диспозитиву прецизиране оптужнице КТРЗ.бр.3/05 од 01.10.2008.године оптуженом Медић Александру као припаднику паравојне формације „Шкорпиони“ ставља се на терет да је неутврђеног дана током јула месеца 1995.године на месту званом „Годињске баре“ у близини Трнова, тадашњој Републици БиХ, кршећи правила међународног права и то чл.301. тач.1.А) IV Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата и чл.4. ст. 2.А) и чл.13. II Допунског протокола уз ову конвенцију са умишљајем помогао припадницима своје јединице Слободану Медићу, Пери Петрашевићу, Браниславу Медићу, против којих је кривични поступак окончан правноснажном пресудом, затим Момић Милораду, против кога је кривични поступак раздвојен, те Слободану Давидовићу, који је у вези истог догађаја осуђен правноснажном пресудом надлежног суда у Републици Хрватској, као и другим НН припадницима исте јединице да лише живота шест заробљених лица - цивила муслиманске националности и то: ФЕЈЗИЋ САФЕТА, рођеног 1978.године, АЛИСПАХИЋ АЗМИРА, рођеног 1978.године, САЛКИЋ СИДИКА, рођеног 1959.године, ИБРАХИМОВИЋ СМАИЛА, рођеног 1960.године, САЛИХОВИЋ ДИНУ, рођеног 1979.године и ДЕЛИЋ ЈУСУ, рођеног 1970.године. Према диспозитиву радње помагања састоје се у томе што је Александар Медић поступајући по наређењу Слободана Медића, команданта поменуте јединице, да се у близини борбеног положаја, на месту где је раније било борбених дејстава, стрељају заробљена лица и то тако да се представи да су у тим дејствима погинула, са аутоматском пушком у руци, заједно са другим, сада правноснажно осуђеним лицима учествовао у превозењу заробљених лица камионом до места у близини насеља са спаљеним викендицама, затим по искрцају заробљених лица којима је било наређено да легну на земљу, заједно са истим припадницима јединице држећи и даље аутоматску пушку у рукама чувао заробљена лица да не побегну, потом са истим саучесницима и са још два НН припадника јединице који су такође држали аутоматске пушке у рукама спровео заробљена лица даље до спаљене викендице Звиздић Хасана, те да је на тај начин свим наведеним радњама заједно са осталим саучесницима за све време од поласка из Трнова па до доласка пред спаљену викендицу код заробљених лица стварао осећај безнадежности и одсуство воље за покушај бекства. Поред тога, у истом диспозитиву као радња помагања у извршењу

кривичног дела наводи се и то да је оптужени Медић Александар на крају, код поменуте викендице стајао са пушком у руци док су преостали саучесници најпре стрељали четири заробљена лица, затим за време док су преостала два заробљена лица пренела лешеве стрељаних до куће, као и за време док су потом његови саучесници стрељали и ова два преостала заробљена лица у самој викендици.

Правноснажном пресудом Окружног суда у Београду - Већа за ратне злочине у овом предмету К.В.бр.6/2005 од 10.04.2007.године која је у односу на осуђене Слободана Медића, Перу Петрашевића и Александра Вукова потврђена, а у односу на осуђеног Бранислава Медића преиначена само у погледу одлуке о казни пресудом Врховног суда Србије Кж I р.з.2/07 од 13.06.2008.године, правоснажно су утврђене чињенице у погледу статуса паравојне јединице „Шкорпиони“ којој припада оптужени Александар Медић, у погледу карактера оружаног сукоба за време грађанског рата у тадашњој Републици БиХ, затим у погледу идентитета и броја стрељаних цивила као и у погледу места и начина извршења кривичног дела и учешће у извршењу кривичног дела осуђених Слободана Медића, Пере Петрашевића и Бранислава Медића, због чега у погледу свих ових околности нема потребе да се посебно изјашњавам, а у вези тога остајем у свему при раније датој завршној речи.

Међутим, када су у питању радње оптуженог Александра Медића, у односу на њега наведеним пресудама је правоснажно утврђено, пре свега, а супротно одбрани оптуженог Александра, да је оптужени Слободан Медић издао наређење за стрељање заробљених цивила муслиманске националности свим припадницима свог личног обезбеђења, укључујући ту и Александра Медића, као и возачу Браниславу Медићу. С тим у вези, још једанпут цитирам, како је то наведено у жалби овог Тужилаштва на првостепену пресуду, исказе оптуженог Петрашевића из истраге са записника од 08.09.2005.године који је прочитан на главном претресу на дан 21.12.2005.године стр.54/68, када оптужени Петрашевић поред осталог каже: „.....знам да је мени пренео то наређење (мисли на Слободана Медића), ту је био и Аца поред мене, Медић Александар....“, а на стр.63/68 истог записника о главном претресу, на питање браниоца Перковића о томе ко је био присутан када му је Медић Слободан наредио да се изврши ликвидација, одговара: „.....мислим да је ту био Медић Александар“. Да је опт.Медић Александар био присутан када је издата предметна наредба потврђује у свом исказу и сведок Стојковић на главном претресу од 23.02.2006.године - стр.35/97 када објашњава да су сви били са командантом па и Медић Александар када је сведок дошао пред команду, а пре него што су сви ушли у камион, као и то - стр.36/97 - да када је Слободан Медић осталима рекао „Ајмо да се изврши задатак“, да се у том моменту камион са заробљеницима налазио на три до четири метра удаљен од места где су сви стајали.

Што се тиче самих радњи помагања које је предузео оптужени Александар сматрам да је заправо неспорно имајући у виду и одбрану оптуженог, а поготово имајући у виду видео запис са ВХС касете који смо овде сви заједно прегледали на главном претресу, да је оптужени заиста држећи све време аутоматску пушку у рукама учествовао у превозењу заробљених цивила муслиманске националности од Трнова до места искрцаја, у њиховом чувању на том месту до тренутка кретања до места стрељања, затим у њиховом

спровођењу до места стрељања и у обезбеђивању самог стрељања како на ливади код викендице тако и у самој викендици. Све ове радње на идентичан начин предузимали су и сви остали саучесници и то припадници личног обезбеђења команданта и возач Медић Бранислав од кретања из Трнова до самог чина егзекуције, а извиђачи (НН припадници „Шкорпиона“ који су на место искрцаја дошли са Вуков Александром) од кретања са места искрцаја па до чина саме егзекуције. Дакле, све ове радње које је предузео оптужени Александар Медић, али и други припадници јединице „Шкорпиони“ су биле неопходне да би се извршило само стрељање па се њима значајно доприноси (подупире и олакшава) извршење кривичног дела.

Према томе, значај доприноса оптуженог Александра у извршењу кривичног дела и стрељању заробљених цивила је у свему једнак са доприносом осталих саучесника, сем у томе што опт.Александар није пуцао. Међутим, на основу изведених доказа, а супротно одбрани оптуженог, се утврђује да оптужени Александар није пуцао, не због тога што није хтео да учествује у извршењу кривичног дела, већ због тога што се у моменту стрељања уплашио. Ниједан доказ или исказ појединих оптужених током овог кривичног поступка не указује на то да би оптужени Александар желео да се не изврши наређење Слободана Медића или да би он сам лично пожелео да не изврши то наређење. Напротив, на видео запису који је прегледан на главном претресу јасно се уочава да оптужени Александар својим понашањем јасно демонстрира вољу да се наређење Слободана Медића изврши, а из исказа сведока Стојковића произилази да је у јединици било опште познато да је оптужени Александар као припадник личног обезбеђења команданта волео да се прави важан, али да је заправо био врло плашљив. Према исказу опт.Петрашевића прво питање које је Слободан Медић поставио, по повратку учесника у стрељању у Трново, је било да ли се Александар Медић „прекалио“, што са једне стране говори о томе да је Слободан Медић управо наредио Александру Медићу да учествује у стрељању како би савладао ту своју плашљивост, а са друге стране да је командант очекивао да се може десити да се његов кум, опт.Александар уплаши и да не узме учешће у стрељању. Дакле, опт.Александар када је примио наређење од команданта за стрељање заробљених цивила поступао је по том наређењу, хтео је извршење тог наређења и доприносио извршењу наређења за све време од поласка из Трнова до окончања стрељања, с тим што једино није предузео радњу стрељања, али не због тога што није желео да се она изврши, већ због тога што се уплашио, па према томе његов умишљај обухвата осим помагања и све битне елементе кривичног дела ратног злочина против цивилног становништва из чл.142. ст.1. КЗЈ.

Претходна пресуда у овом предмету К.В.бр.6/2005 од 10.04.2007.године управо је укинута у односу на оптуженог Александра због контрадикторности које се односе на умишљај оптуженог Александра. Наиме, у делу пресуде који се односи на утврђено чињенично стање и на кривицу опт.Александра првостепени суд је нашао и то сасвим правилно да радње које је предузео опт.Александар имају сва обележја помагања у извршењу предметног кривичног дела, као и да постоји његов умишљај како за помагање тако и за све битне елементе предметног кривичног дела. Међутим, првостепени суд је у делу који се односи на казну, а у жељи да оправда благо кажњавање опт.Александра за предметно кривично дело, навео нешто потпуно супротно тј.да оптужени Александар није пуцао приликом стрељања због тога што није

желео да се ово кривично дело изврши. Но, правилним тумачењем доказа како је то напред објашњено, наведена противречност се на не сумњив начин отклања јер се опт.Александар усагласио са радњама осталих оптужених, због чега се и не поставља питање његовог евентуалног избора у смислу напуштања јединице у којој се налазио, односно његовог оградања од целог овог догађаја.

У поменутој пресуди Врховног суда Србије указује се, када је у питању опт.Александар, на нејасноћу која се тиче чувања страже од стране оптуженог Александра у ситуацији када се заробљена лица воде и налазе у условима безбедним за јединицу „Шкорпиони“ и с тим у вези да ли су заробљена лица када су била окружена осталим војницима била у могућности да побегну. Међутим, правилним тумачењем свих изведених доказа долази се до закључка да управо и једино окружење војника у коме учествује и сам оптужени Александар представља брану да заробљеници побегну, те да управо својим понашањем, како се то види на приказаном снимку, оптужени Медић и остали саучесници стварају код заробљених лица осећај безнадежности и одсуство воље за покушај бекства. Из исказа свих оптужених као и из исказа саслушаних сведока припадника јединице „Шкорпиони“ произилази да је јединица „Шкорпиони“ била стационирана у самом месту Трново, а да је део те јединице био на положајима који су били доста удаљени и од Трнова и од места искрцаја, као и од места где је извршено стрељање. Дакле, територија на којој је обављено превозење заробљених лица камионом, њихово искрцавање и затим спровођење до места стрељања и само стрељање није у непосредној близини припадника јединице „Шкорпиони“ или других снага Војске Републике Српске, а на видео снимку се несумњиво утврђује да се цео овај догађај одвија у ненасељеном делу територије који је брдовит и шумовит, што само по себи, уколико се опт.Александар и његови саучесници не би понашали на начин како су се понашали, даје могућност да неко од заробљених лица покуша па можда и успе у бекству. С друге стране, супротно тврдњи одбране да је за заробљенике немогуће да се усуде да покушају бекство због тога што се налазе на територији која је запоседнута од противничких формација, из самих околности догађања па и на основу исказа сведока Стојковића произилази да су претходно заробљена лица доведена камионом чак из околине Сребренице, да та заробљена лица нису знала где се налазе, а поготово да нису могла знати какав је у том крају, знатно удаљеном од Сребренице, распоред противничких формација па да те околности нису могле да представљају сметњу да они покушају бекство. Исто тако, нетачна је тврдња одбране да су сва заробљена лица била изнемогла и уплашена и у таквом стању неспособна да предузму бекство, јер се прегледом видео записа целог догађаја јасно уочава да су у таквом стању били само млађи заробљеници, док су од старијих нарочито двојица који су последњи стрељани били у таквом физичком стању да су могли да обаве преношење четири леша раније стрељаних заробљених цивила од ливаде до саме викендице, а што према видео запису, за овакву радњу није мало растојање. Дакле, ови старији заробљеници су били у таквом стању да су могли да покушају бекство уколико оптужени Александар, као и остали саучесници, не би предузимао описане радње помагања.

Оптужени Александар Медић током поступка се брани да он није знао каква је наредба издата од стране команданта Слободана Медића и да због тога све док није отпочело стрељање, није знао да ће то стрељање бити и извршено, а

његов бранилац наводи да оптужени Александар није могао да чува стражу јер за то није било било какве потребе и да његово присуство за све време догађаја не може имати карактер помагања јер би и без његовог присуства се догађај одиграо на исти начин и заробљена лица би била стрељана.

Сматрам да је оваква одбрана неоснована и уперена на избегавање кривичне одговорности.

Што се тиче присуства оптуженог Александра издавању наредбе за стрељање од стране команданта Слободана Медича већ сам у претходном излагању указао не само на то да је правноснажном пресудом то утврђено, већ и на конкретне доказе на основу којих се несумњиво закључује да је оптужени Александар био присутан том приликом - исказ сведока Стојковића на главном претресу од 23.02.2006.године и исказ осуђеног Петрашевића у истрази од 08.09.2005.године и на главном претресу од 21.12.2005.године. Поред тога указао сам и на то да је командант „Шкорпиона“ желео да се његов кум, опт.Александар, „прекали“, због чега је потпуно нелогично да би он пропустио да наредбу изда у присуству опт.Александра. Поред тога из исказа сведока Стојковића како током целог поступка, тако и на главном претресу од 08.12.2008.године (стр.20/44 записника са гл.претреса) као и на основу исказа осуђеног Пере Петрашевића који је дао у својству окривљеног произилази да су учесници у стрељању по повратку са задатка, а након реферисања команданту њихове јединице, сви заједно коментарисали у присуству самог оптуженог Александра чињеницу да он није пуцао због плашљивости, да према томе није извршио наређење и да је том приликом опт.Александар ћутао, а сигурно је, да заиста није чуо претходно како наређење гласи, да би се тиме правдао и пред командантом и пред својим друговима из јединице.

У вези издавања наређења за стрељање одбрана ће се свакако позивати на измењени исказ сведока Стојковића на главном претресу од 08.12.2008.године и на незнатно измењен исказ сведока Пере Петрашевића на данашњем главном претресу. Међутим, и поред чињенице да су и сведок Стојковић и сведок Петрашевић својим последњим сведочењима желели да помогну опт.Александру, њихово другачије казивање у односу на њихова ранија казивања немају онакав значај како ће то истаћи одбрана.

Анализом исказа сведока Стојковића са главног претреса од 08.12.2008.године у односу на три битна момента овог догађаја јасно се утврђује жеља овог сведока да помогне оптуженом Александру да избегне или бар ублажи своју кривичну одговорност. На овом месту ћу анализирати његов исказ у вези првог битног момента - присуства оптуженог Александра приликом издавања наредбе за стрељање, а у преостала два битна момента даћу анализу касније. У ранијем исказу на главном претресу од 23.02.2006.године сведок Стојковић је тврдио да су сви припадници обезбеђења команданта јединице па и оптужени Александар били испред команде пре него што су ушли у камион и да су се налазили три до четири метра удаљени од места где се налазио камион, те да им је командант издао наређење да крену на извршење задатка (стр.35/97 и 36/97 записника о том главном претресу), док на главном претресу од 08.12.2008.године (стр.9/44) најпре износи тврдњу да није видео оптуженог Александра све док камион није дошао до места искрцаја. Осим што је ово казивање супротно са његовим ранијим казивањем, оно само по себи не значи

да оптужени Александар није био ту присутан већ само да га наводно сведок Стојковић тада није видео. Међутим, када је сведоку Стојковићу предочен његов ранији исказ (стр.16/44), сведок ретерира тако што тврди да је могуће да је Александар Медић био на том месту ако је он тако рекао, али да је у том случају био испод шљиве са осталим припадницима личног обезбеђења команданта, али не у близини камиона. Дакле, из оваквог понашања сведока Стојковића може да се извуче само један правилан закључак а то је да је тачно оно што је казао на главном претресу на дан 23.02.2006.године.

Што се тиче исказа који је Пера Петрашевић данас дао у својству сведока и који је у односу на раније дате исказе у својству окривљеног у истрази на дан 08.09.2005.године, те на главном претресу на дан 21.12.2005.године различит само у погледу тога што је раније тврдио да је опт.Александар био присутан приликом издавања наређења за стрељање, а сада као сведок тврди да не може да се сети да ли је сваки од припадника обезбеђења био ту или не. Ни овако измењен исказ не потврђује одбрану опт.Александра да није био присутан када је издато наређење. С друге стране, сведок Петрашевић је на данашњем главном претресу несумњиво потврдио да је улога свих припадника обезбеђења приликом догађања на месту искрцаја и на путу до викендице као и за време стрељања била, укључујући и опт.Александра да чувају заробљена лица како не би покушавали бекство, да зато није била потребна нека посебна наредба јер се то, с обзиром на крајњи циљ, подразумевало, а како је то сведок Петрашевић објаснио приликом обављања тог дела задатка - чувања заробљеника, сви припадници јединице који учествују у овом догађају су се у том циљу самоиницијативно, са пушкама у рукама, распоређивали.

Што се тиче доприноса оптуженог Александра као помагача у извршењу кривичног дела, о томе сам већ говорио на почетку када сам анализирао радње кривичног дела које је предузео оптужени Александар и њихов допринос извршењу кривичног дела односно стрељању шест заробљених цивила муслиманске националности. Овом приликом бих се позвао и на анализу видео записа који је снимиио сведок Стојковић и који је прегледан на главном претресу, па у вези тога желим сада да укажем на битне детаље видео записа који се односе управо на оптуженог Александра. Уз жалбу на претходну пресуду у овом предмету, а поводом одлуке о казни у односу на оптуженог Александра, Тужилаштво за ратне злочине приложило је осам фотографија са ознаком на полеђини Александар Медић број 1 до броја 8. На фотографијама број 1 и број 2 приказана је позиција опт.Александра са аутоматском пушком у руци поред камиона пре поласка из Трнова, на фотографији број 3 приказана је његова позиција са аутоматском пушком у руци поред заробљеника који леже, на фотографијама број 4 и 5 приказана је позиција оптуженог Александра са пушком у руци приликом спровођења заробљеника од места искрцаја до места стрељања, на фотографијама број 6 и 7 приказана је позиција оптуженог Александра са аутоматском пушком у руци за време док два заробљеника преносе неког од стрељаних и положај Александра Медића и једног припадника „Шкорпиона“ у грмљу, а на фотографији број 8 приказана је позиција оптуженог Александра са аутоматском пушком у руци испред викендице када се стрељају преостала двојица заробљеника у самој викендици. Ове фотографије су скинуте са видео записа и сврха овог указивања јесте не да те фотографије саме по себи буду доказ већ да буду водич приликом поновног прегледа снимка како би се што боље уочили поједини детаљи који се односе на

понашање оптуженог Александра. С једне стране из положаја и става опт.Медић Александра, начина на који држи оружје и како учествује током целог овог догађаја се утврђује да у овом делу радњи, које је предузимао, у свему поступа на начин како то чине и сви остали припадници јединице „Шкорпиони“, који учествују у овој ликвидацији, са јасном одлучношћу да се ово кривично дело - ликвидација цивила изврши, тако да чињеница што и сам није пуцао, а у извршењу кривичног дела учествовао као помагач, сама по себи не указује на то да он није желео да се то кривично дело изврши, већ да се он тада уплашио и једино из тог разлога није пуцао, због чега је касније и био предмет поруге осталих учесника у овом догађају. Посебно указујем на део видео записа везан за фотографије 6 и 7 када после стрељања четворице заробљених лица два преостала заробљеника преносе тела стрељаних заробљеника са ливаде, пролазећи испод неколико крошњи олисталих стабала до саме викендице где се управо види детаљ како у време преношења једног од тела стрељаних цивила оптужени Александар стоји на ливади у близини наведеног дрвећа, а један припадник „Шкорпиона“ мало даље делимично заклоњен крошњом дрвета, држећи аутоматску пушку у руци као што то чини и опт.Александар, а што управо указује да је тачан исказ сведока Стојковића на главном претресу од 23.02.2006.године (стр.56/97), када тврди да су припадници „Шкорпиона“, цитирам: „били у потезу од тог дешавања до викендице, значи распоредили се да не би дошло да ова двојица да би побегли“. Дакле, анализом овог дела видео записа долази се и до другог битног момента пристрасног сведочења сведока Стојковића на главном претресу од 08.12.2008.године јер на овом претресу (стр.25/44) сведок за разлику од раније тврди да није било посебног распореда на ливади, али у наставку сведочења када му је предочен ранији исказ каже да постоји могућност да је распоред на ливади био управо такав да заробљеници не би побегли.

С обзиром на све напред изнето, предлажем да суд оптуженог Александра Медића огласи кривим због кривичног дела које му се ставља на терет, те да га осуди на казну по Закону.

Што се тиче околности које треба да имају утицај на казну ја у свему остајем при наводима из раније завршне речи и при наводима из жалбе на ранију првостепену пресуду. Пре свега указујем да опт.Александар заправо не признаје да учествује у извршењу предметног кривичног дела када изражава жаљење због догађаја, али не и стварно кајање, јер он у својој одбрани, како је то напред објашњено, неосновано износи тврдњу да све до момента док није почела пуцњава на заробљене цивиле, није знао да ће они бити ликвидирани. Желим да нагласим да и даље сматрам да се на основу исказа сведока Стојковића утврђује да се опт.Александар, знајући да ће заробљеници бити стрељани, над њима додатно изживљавао јер сведок на главном претресу од 23.02.2006.године (стр.41/97) наводи: „.....први је Аца био испитивао...нешто око секса....питао га је....овог задњег десно....питао је: „јеси ли прцао?“....и он каже нисам, а Аца му је рекао као „и нећеш“, у том смислу неком је рекао.....“. Посебно ово потврђује и сам оптужени Александар када је у наставку саслушања сведока Стојковића на претресу следећег дана, 24.02.2006.године коментарише исказ сведока Стојковића следећим речима: „.....ја се јесам нашалио и то стоји, али ја да сам знао да ће бити стрељани ти заробљеници, сигурно то не бих урадио...“. Дакле, том приликом опт.Александар није негирао ниједну изговорену реч сведока Стојковића у вези овог догађаја.

Међутим, одбрана износи тврдњу да у транскрипту снимка нема ових речи, већ сасвим других речи које немају исти смисао, па тако и сам оптужени Александар током испитивања сведока Стојковић Слободана на главном претресу од 08.12.2008.године (стр.42/44), сада тврди: „.....нисам питао да ли је, кад већ морам се изражават, заробљеник прцао, већ сам му рекао да нисам.“. „....Да нисам прцао због њега, а нисам га питао јел прцао. Онда сам рекао: „а ниси ни ти прцао“, а оно што је сведок рекао „и нећеш“, то сто посто нисам рекао, а то се види и филму.“, па због свега тога, бранилац сматра да оптужба треба да се заснива у погледу ове околности само на транскрипту из налаза вештака, јер треба избрати или налаз вештака или исказ сведока. Међутим, ово становиште је потпуно неосновано, јер је суд дужан да оцени сваки доказ који је изведен током поступка како појединачно тако и у складу један са другим. У налазу судског вештака др.Слободана Јовичића од 24.11.2006.године се у одељку „ЗАКЉУЧАК И МИШЉЕЊЕ“ наводи у тачки 2. да је анализа аудио материјала на ВХС касети показала да је аудио материјал настао преснимавањем, где је аудио сигнал превише појачан услед чега је говорни сигнал амплитудски лимитиран и услед чега је шум знатно појачан, затим у тачки 4. да је због лошег квалитета аудио записа транскрипт рађен на принципу максималног извлачења говорне информације, те су могуће мање непрецизности на нивоу гласова или дела речи, а у делу налаза који је означен са „III АНАЛИЗА АУДИО ЗАПИСА - тач.3.1. АНАЛИЗА КВАЛИТЕТА СИГНАЛА ЗАПИСА“ поред осталог се наводи да констатовани ефекти у знатној мери утичу на смањење разумљивости говорног сигнала и на отежано формирање транскрипта. Дакле, на основу оваквог налаза и мишљења судског вештака може се закључити да је оно што је вештак констатовао у транскриптима разговора са видео записа тачно, али да због разних сметњи, различите удаљености говорника, говора у исто време, у транскриптима није доследно забележено све што су учесници у догађају казали односно изговорили.

Када се с друге стране анализира део исказа сведока Стојковића са главног претреса од 08.12.2008.године у односу на предметне изговорене речи, долази се до трећег битног момента на основу кога се закључује да сведок жели да помогне оптуженом Александру. Наиме, иако је на претресу од 23.02.2006.године цитирао поменуте речи оптуженог Александра у разговору са једним од заробљеника и означио на снимку са којим је од заробљеника оптужени Александар разговарао (први с десна) на главном претресу на дан 08.12.2008.године у вези истог догађаја сведок казује (стр.10/44) „.....нешто било у питању око неких девојака, не могу да кажем тачно речи....“, а затим у наставку исказа (стр.21/44) каже: „Аца рекао: „нисам због тебе прцао“ “. Дакле, сведок уопште не помиње разговор о коме је раније говорио, а притом цитира управо речи из транскрипта које се налазе у налазу и мишљењу судског вештака које је изговорио оптужени Александар „нисам због тебе прцао“, што значи да се са транскриптом упознао накнадно и да је навео те речи због тога што се налазе у транскрипту, а не због тога што се сећао да је те речи изговорио оптужени Александар и то очигледно због тога што је видео да у транскрипту тих речи нема. Међутим, када му је предочен ранији исказ сведок Стојковић је изјавио (стр.23/44): „знам ја тачно шта сам рекао, знам да сам рекао „јеси ли прцао, ниси и нећеш“.... „Ја стојим да сам то рекао“, а на страни 24/44 потврђује да се заиста када је раније сведочио тако сећао догађаја о којем је причао, па је због тога тако и рекао на главном претресу. Према томе,

ако се повежу изнете околности са делом из налаза и мишљења судског вештака у одељку под називом „IV КОРЕКЦИЈА ЗАПИСА ТРАНСКРИПТА - тач.4.2. ВХС - ЗАПИС ТРАНСКРИПТА - КАДАР БРОЈ 4.“, утврђује се да се управо из дела разговора за који оптужени Александар тврди да га је водио и да је изговорио речи које стоје у транскрипту, налази део где се констатује да се региструју пуцњи, да има доста шума, да је разговор врло неразумљив и поједини гласови и речи, што значи да је заиста могуће да је оптужени Александар заробљенику рекао да неће прцати, а да то не може да се региструје приликом прегледавања аудио дела ВХС записа, али је свакако сигурно да је овакав сегмент разговора веома карактеристичан и да сведок Стојковић није никако то могао да измисли већ је то описао у свом ранијем исказу управо због тога што се тога сећао. У прилог овоме говори и оно што је председник Већа констатовао приликом прегледавања снимка да се оптужени Александар у току управо овог дела разговора смејао, јер да се разговор одвијао само у односу на оно што оптужени Александар тврди, не би ни било неког посебног разлога за смех. Но, са друге стране чак ако би суд нашао да је утврђено само оно што се наводи у транскрипту у оквиру налаза и мишљења судског вештака, сматрам да и такво вођење разговора од стране оптуженог Александра представља изживљавање над жртвама за које он добро зна да ће бити непосредно иза тога стрељани.

У вези пристрасног сведочења сведока Стојковића на главном претресу од 08.12.2008.године, желим да кажем још нешто. Да би оправдао измену свог исказа овај сведок тврди да код истражног судије, када је давао исказ, није био пуштен тонски запис, већ само видео снимак на лап-топу (записник са главног претреса од 08.12.2008.године, стр.22/44), што би значило да он није имао прилику да чује тонски запис ни код истражног судије ни на главном претресу од 23.02.2006.године, већ тек 24.02.2006.године, када је на главном претресу званично извршен преглед поменутог аудио-видео записа. Међутим, и у погледу ове околности сведок не говори истину, јер се прегледом записника о његовом саслушању код истражног судије Ки.В.бр.7/2005 од 15.06.2005.године - стр.38. и 39., утврђује да истражни судија пита сведока Стојковића: „.....јесу ли ово ваши коментари што се чују?“, а сведок одговара: „Да“, те да надаље следи изјашњавање сведока о ономе што се чује на снимку, посебно када се чују поједини пуцњи.

На крају посебно истичем, оно што је Тужилаштво за ратне злочине и раније истицало у завршној речи и жалби, да су приликом извршења предметног кривичног дела лишени живота млади људи и деца, од којих су троје малолетни и то Сафет Фејзић, који је у време извршења кривичног дела имао 17 година и 6 месеци, Азмир Спахић, који је имао 16 година и 9 месеци и Дино Салиховић, који је имао само 16 година и 20 дана; да ниједна од жртава није дала повод за извршење предметног кривичног дела; да су сви оптужени, па и опт.Александар нељудски поступали према заробљеним цивилима, јер су их тукли, вређали, ускраћивали им воду и све то радили у веселој и опуштеној атмосфери демонстрирајући притом да се не ради о пуком извршавању наређења, већ и о њиховој жељи да у томе својевољно учествују; те да мотив - прикривање злочина у Сребреници, указује на ниске побуде свих учесника у извршењу овог кривичног дела.

Због свега изнетог, предлажем да тај суд опт.Александру Медићу изрекне што

строжију казну, много ближу законском максимуму него минимуму. Тужилаштво за ратне злочине и даље остаје при ставу који је изнет у претходној завршној речи и у жалби на претходну првостепену пресуду, да је једина праведна казна за помагање у убиству шест заробљених цивила приликом извршења кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из чл.142. ст.1. КЗЈ, максимална казна предвиђена за ово кривично дело, али с обзиром на изражен став Врховног суда и казне које су правноснажно изречене осуђенима Пери Петрашевићу и Медич Браниславу, Тужилаштво више не инсистира на раније изнетом ставу.

*ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ
Небојша Марковић*